Stockholms stad

Utlåtande Rotel IX (Dnr KS 2026/781)

Revidering av föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun

Hemställan från avfallsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Reviderade föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun, bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.
2. Föreskrifterna kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
3. Beslutet gäller från kungörandet.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Till följd av förändringar i den nationella lagstiftningen finns behov av att revidera Stockholms stads nu gällande avfallsföreskrifter. Omfattande förändringar i avfallsförordningen (2020:614) från oktober 2025 och förändringar i miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen från juli 2026, ligger till grund för de föreslagna justeringarna och tilläggen i föreskrifterna. Därtill föreslår avfallsnämnden justeringar som överensstämmer med Stockholm Avfall AB:s utveckling samt mindre redaktionella justeringar.

Beredning

Ärendet har initierats av avfallsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att de ändringar i föreskrifterna för avfallshantering som avfallsnämnden föreslår är adekvata och förtydligar regelverket.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Då den nationella lagstiftningen på avfallsområdet har förändrats finns det behov av att revidera Stockholms stads avfallsföreskrifter. I samband med detta är det också angeläget att se över föreskrifterna utifrån verksamhetens löpande utveckling och för att förbättra föreskrifternas läsbarhet. Det är viktigt att det kommunala regelverket är

tydligt och enkelt att följa för både invånare och verksamhetsansvariga. Jag ser därför positivt på de föreslagna förändringarna och delar stadsledningskontorets bedömning att de är relevanta och bidrar till att förtydliga regelverket.

Bilagor

1. Förslag avfallsföreskrifter, inklusive behållarbilaga, dnr KS 2026/781-1.2
2. Sammanställning av synpunkter, dnr KS 2026/781-1.3
3. Redovisning av föreslagna ändringar, dnr KS 2026/781-1.4

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 7 oktober 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslaget.
2. Att därutöver anföra:

Centerpartiet delar behovet av att stadens avfallsföreskrifter anpassas till förändrad nationell lagstiftning och införandet av fastighetsnära insamling. Vi har länge drivit att det ska vara lätt att göra rätt och att fastighetsägare och bostadsrättsföreningar inte ska mötas av onödigt krångel när de ska ställa om.

Redan när de nya reglerna om fastighetsnära insamling presenterades lyfte Centerpartiet problemen för äldre fastigheter, inte minst i innerstaden, där utrymmena ofta är begränsade och omfattande ombyggnationer kan innebära betydande kostnader. Den problematiken kvarstår. Även i remissvaren till de nu aktuella föreskrifterna pekar Exploateringskontoret på svårigheterna att inrymma fastighetsnära insamling i många bostadsfastigheter, särskilt i innerstaden. Föreskrifterna möjliggör alternativa och gemensamma lösningar, men det behöver också vara tydligt hur dessa ska fungera i praktiken och att kostnader inte bara lämpas över på individuella fastighetsägare.

Stockholm måste därför säkerställa att fastighetsägare och bostadsrättsföreningar som saknar fysiska förutsättningar för en standardlösning får tydliga besked om vilka

alternativ som finns och hur de kan genomföras utan onödigt krångel eller kostnadsdrivande processer.

Även verksamheter behöver kunna förstå vad som förväntas av dem. Remissvaren visar på oklarheter kring bland annat ansvarsfördelning och vad som gäller när verksamheter och hushåll delar fastighet. Förvaltningen hänvisar på flera punkter till kommande förtydliganden på webben och i riktlinjer. Det är viktigt att denna vägledning finns på plats när de nya bestämmelserna ska tillämpas.

Ärendet

Behovet av en revidering av föreskrifterna för avfallshantering för Stockholms kommun har i huvudsak sin grund i ett antal lagändringar på avfallsområdet. Därtill revideras föreskrifterna utifrån löpande utveckling i bolagets verksamhet. Ett par justeringar av redaktionell karaktär föreslås för att öka läsbarheten av föreskrifterna. Den enskilt största anledningen till att föreskrifterna behöver revideras är införandet av fastighetsnära insamling, vars regelverk träder i kraft 1 januari 2027.

Samtliga förslag till ändringar av föreskrifterna jämfört med de nu gällande redovisas i bilaga 3 till utlåtandet. Några av de föreslagna förändringarna redovisas nedan.

Definitioner

2 § 11. Tillkommande definition av fastighetsnära insamling, enligt nedan.

Med fastighetsnära insamling avses insamling av avfall från en fastighet där avfall produceras, eller om insamling från fastigheten inte är möjlig med hänsyn till trafiksäkerheten eller till fastighetens utformning eller lokalisering, insamling av avfall från en plats så nära fastigheten som möjligt, dock högst 400 meter från gränsen till fastigheten i enlighet med definitionen i 1 kap. 2 § avfallsförordningen.

Förpackningsavfall

34 § Justerad bestämmelse utifrån ny lydelse i avfallsförordningen:

Den som innehar förpackningsavfall i form av 1. papper och kartong 2. plast 3. metall 4. färgat glas 5. ofärgat glas 6. plastflaskor och metallburkar som ingår i ett retursystem 7. trä 8. material som inte avses i 1–7 ska i enlighet med 3 kap. 8 § avfallsförordningen (2020:614) sortera ut förpackningsslagen och hålla dessa skilda från varandra och från annat avfall. Hushåll ska lämna utsorterat förpackningsavfall till de insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller. Senast från 1 januari 2027 ska förpackningsavfall i punkterna 1-5 ovan samlas in fastighetsnära, i normalfallet inom fastigheten. Skrymmande förpackningar ska sorteras ut från annat förpackningsavfall och lämnas till de insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller för dessa förpackningar. Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från sitt innehåll enligt 3 kap. 9 § avfallsförordningen (2020:614). Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Sådana förpackningar ska hanteras enligt 35 §. Plastflaskor och metallburkar som ingår i ett retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Andra föreslagna ändringar i föreskrifterna

- Förtydligande att matavfall i första hand ska sorteras i separat behållare och att insamling med grön påse ska godkännas av renhållaren.
- Förtydligande avseende vad som avses med invasiva växter.
- Införande av bestämmelse om avfall som utgörs av fiskeredskap, i och med ny lagstiftning.
- Kompletteringar i avsnittet om textilavfall, för anpassning till ny lagstiftning.
- Uppdatering av bestämmelser om trädgårds- och parkavfall i och med lagstiftningsförändringar.
- Överflytt av angivande av tillåtna hämtintervall för matavfall och restavfall till avfallstaxan, där även hämtintervall för förpackningsavfall kommer framgå.

Avfallsnämnden

Avfallsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2026 följande.

3. att godkänna förslaget till reviderade föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun
4. att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till reviderade föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun.

Avfallsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 juni 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Uppdatering av lagstiftningen inom avfallsområdet pågår kontinuerligt. Den nu genomförda revideringen av avfallsföreskrifterna omfattar anpassningar till tidigare införda förordningsändringar och i viss mån till de lag- och förordningsändringar som börjar gälla den 1 juli 2026. Då det är angeläget att få den nu liggande revideringen på plats till den 1 januari 2027, framförallt med beaktande av reglerna om fastighetsnära insamling, görs bedömningen att fullfölja pågående process enligt ursprunglig tidplan. Med anledning av att det ställs krav på samråd och utställning vid förändringar i avfallsföreskrifterna har anpassningar till alla de förändringar som träder i kraft den 1 juli 2026 därmed inte kunnat genomföras fullt ut i den nu föreslagna versionen av föreskrifterna. En ny revideringsprocess med förnyat samråd och utställning kommer därför inledas inom kort, där de senaste lag- och förordningsändringarna beaktas till fullo.

Revideringen omfattar också justeringar utifrån den kontinuerligt pågående utvecklingen av bolagets avfallsverksamhet. Därtill har även ändringar av mer redaktionell karaktär gjorts, med mindre tillägg eller justering av text i befintliga bestämmelser för att öka läsbarheten.

Utöver förändringar i bestämmelserna ska föreskrifterna som publiceras på Stockholm Vatten och Avfalls webbplats kompletteras med en inledande text, där föreskrifternas funktion kort beskrivs samt hänvisning görs till avfallstaxan, avfallsriktlinjer och bolagets webbplats.

Under revideringen av föreskrifterna har löpande dialog förts med berörda inom avfallsavdelningen, i vissa frågor även med andra berörda inom bolaget samt med miljöförvaltningen. Även bolagsjurist och Avfall Sveriges jurister har konsulterats gällande formuleringar och tolkningar av ny lagstiftning. Som stöd har också Avfall Sveriges dokumentation och rådgivning rörande avfallsföreskrifter och ny lagstiftning använts.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av avfallsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 augusti 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att de ändringar i föreskrifterna för avfallshantering som avfallsnämnden föreslår är adekvata och förtydligar regelverket. Det underlättar för invånare och verksamhetsansvariga att följa det kommunala regelverket om detta har ett innehåll som överensstämmer med den nationella lagstiftningen. Stadsledningskontoret är positivt även till övriga föreslagna förändringar som gör föreskrifterna tydligare.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta att *Föreskrifter för avfallshantering för Stockholms kommun,* i enlighet med avfallsnämndens förslag enligt bilaga 1, godkänns att gälla från och med att de kungörs.